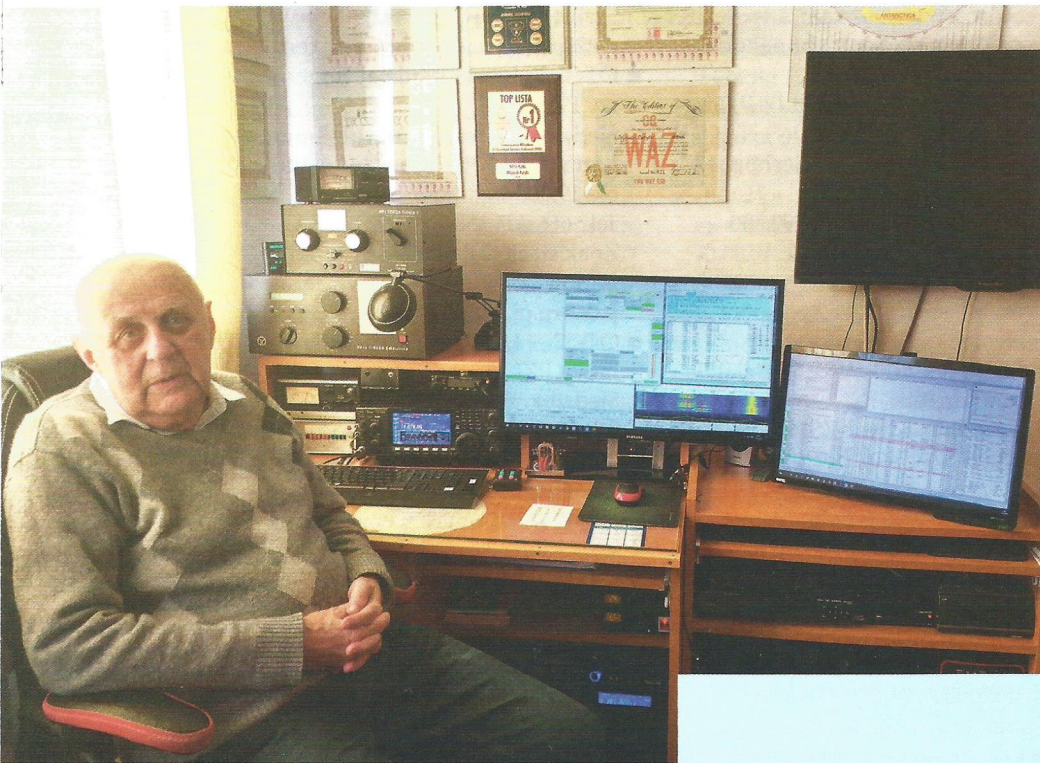

Pół wieku w eterze

Wojciech SP8AJK z Rzeszowa przez ponad 50 lat przeprowadził około 165 tys. łączności na pasmach amatorskich. Ma wiele sukcesów i jest wysoko cenionym krótkofalowcem. Pod względem liczby zaliczonych krajów plasuje się na drugim miejscu w Polsce, po Tadeuszu SP7HT (wg listy osiągnięć członków SPDXC stan 7.02.2019 – <http://www.spdxc.org/index.php/sp-dx-club/spdxc-sp-sekr/spdxc-dxcc>).

Redakcja: Kiedy zainteresowałeś się krótkofalarstwem?

SP8AJK: Krótkofalarstwem zainteresowałem się w 1957 r., kiedy ojciec posłał mnie na kurs radiooperatorów, organizowany przez Ligę Przyjaciół Żołnierza (obecna Liga Obrony Kraju). Chodziłem wtedy do dziewiątej klasy LO i byłem w wieku przedpoborowym. Tego rodzaju kursy w założeniu miały przygotowywać do służby wojskowej. Uczono na nich m.in. nadawania i odbierania alfabetem Morse'a, podstaw elektrotechniki i elektroniki. Zajęcia odbywały się w siedzibie Radioklubu LPŻ SP8KAR, a nauczycielem telegrafii był Marian Gawlikowski SP8AG. W 1957 zostałem członkiem tego klubu i uczestniczyłem też w kursie

radiomechaników. Tam też zaczęła się przygoda z krótkofalarstwem. W następnym roku zostałem dopuszczony do radiostacji klubowej i przeprowadziłem swoją pierwszą samodzielną łączność radiową ze stacją amerykańską w paśmie 15 m. Mimo, że miałem znak nasłuchowy SP8-083, to wolałem od robienia nasłuchów prowadzenie łączności pod znakiem SP8KAR. Nie bez znaczenia były też kłopoty i koszty związane z drukiem kart QSL-SWL. Egzamin zdawałem już jako doświadczony krótkofalowiec w 1960 r., a licencję i znak SP8AJK otrzymałem w lutym następnego roku.

Red.: Jak wyglądały Twoje pierwsze łączności?

SP8AJK: Na pasmach pod własnym znakiem pojawiłem się 22

lutego 1961 r. Pierwszą łączność nawiązałem z YO2CX, ale niestety nie otrzymałem karty QSL. Szybko złapałem bakcylię i nieraz zarywałem noce, szukając głównie stacji zagranicznych. Rozmawiałem z krótkofalowcami m.in. z USA, Maroka, Izraela i Wysp Dziewiczych. W praktyce znak trzyliterowy i na końcu „K” był dla mnie wielkim problemem. Walczyłem z tym bardzo długo, ale gdy była możliwość zmiany znaku zrezygnowałem z takiej możliwości i postanowiłem, że do końca pozostanę wierny pierwszemu a zarazem ostatniemu znakowi.

Red.: A na jakim sprzęcie prowadziłeś pierwsze łączności?

SP8AJK: Pierwszy rok pracowałem z mocą 15 W na telegrafii i pasmach 40 oraz 80 m. Na początku pracowałem na odbiorniku własnej konstrukcji (1-V-1 na trzech ECC81) a następnie wykorzystywałem odbiornik radiofoniczny RSZ 48, który był montowany w warszawskim Kasprzaku z konwerterem i BFO. Po stronie nadawczej miałem wiele konstrukcji z zastosowaniem dostępnych wówczas lamp 6Ż4, 6P9, 6L6, 6P3 itp. Następnie modernizowałem nabyty od Eugeniusza SP8AAH superheterodynowy odbiornik na lampach octalowych. W 1965 r. rozpocząłem pracę na SSB jako jeden z pierwszych dziesiątki w SP. Samodzielnie zbudowałem lampową wzбудnicę SSB na popularnych wtedy kwarcach z radiostacji 10RT 26E.

Red. Jakie były kolejne Twoje konstrukcje?

SP8AJK: Zdobyte doświadczenie umożliwiły mi budowę całkiem nowego odbiornika na bazie zdobytego demobilowego i wybrakowanego odbiornika Lambda V i wzbudnicy SSB na lampach serii nowal z filtrem XF9A, a następnie XF9B oraz tranzystorowego VFO, które dotrwały do 13 grudnia 1981 r. Przerwa w nadawaniu wynikająca z wprowadzonych zakazów stanu wojennego była dla mnie okresem dużej aktywności konstrukcyjnej. W tym czasie zbudowałem tranzystorowy transceiver, który wkrótce po odzyskaniu zezwolenia został uruchomiony (część nadawcza).

Red.: Z jakiego sprzętu fabrycznego korzystasz?

SP8AJK: Dzisiaj sprzętu nie trzeba już kleić własnym sumptem, choć niektórzy akurat lubią to ro-

bić. „Wypasioną” aparaturę można dostać w specjalistycznych sklepach. Po kilku latach pracy na HM przyszedł czas na sprzęt fabryczny. U mnie były to kolejno transceivery: TS850, Icom 756 Pro 3, Icom 7600. Anteny to konstrukcje eksperymentalne. Zaczynałem od prostych drutów: Windows, LW, dipole. Obecnie używam InvVee oraz Spider Beam DF4SA

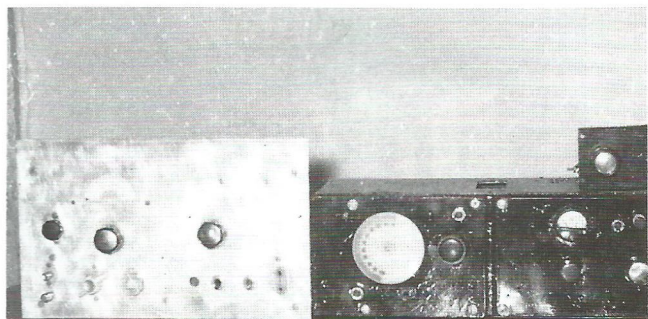
Red.: Czy oprócz SPDX Clubu należysz do innych klubów zagranicznych i jakie zdobyłeś ciekawe dyplomy?

SP8AJK: W 1963 r. zostałem członkiem SPDX Clubu (nr członkowski 044). Od 2000 r. jestem mężem zaufania w tym klubie. W 1963 r. wstąpiłem do klubu łowców dyplomów CHC (nr 1037) i przez stosunkowo nie długi czas zainteresowania się tą tematyką uzyskałem 150 dyplomów. Zaprzestałem tej działalności głównie ze względu na duże koszty. W trzy lata od chwili uruchomienia się na SSB otrzymałem dyplom WAZ 2×SSB (nr 521) jako jeden z pierwszych w SP. Wielkim wyczynem było dla mnie zdobycie w 2010 r. dyplomu WAZ 160 m (nr 340). Dyplom ten zaliczyłem też w kategoriach Mixed i CW i RTTY oraz na pozostałych pasmach. Posiadam też DXCC MIXED HR # 1, SSB HR # 1, DXCC CW i RTTY oraz na wszystkich pasmach KE.

Red.: A jakie masz znaczące osiągnięcia w zawodach międzynarodowych?

SP8AJK: Do najważniejszych osiągnięć zaliczam: II m. w świecie, a I m. w Polsce w REF Fone 1970. W zawodach SAC 1969 zdobyłem drugie miejsce w świecie (pierwsze w gronie stacji SP) Na pierwszym miejscu w tych zawodach wśród stacji polskich byłem kolejno w latach 1965, 1966, 1967, 1968.

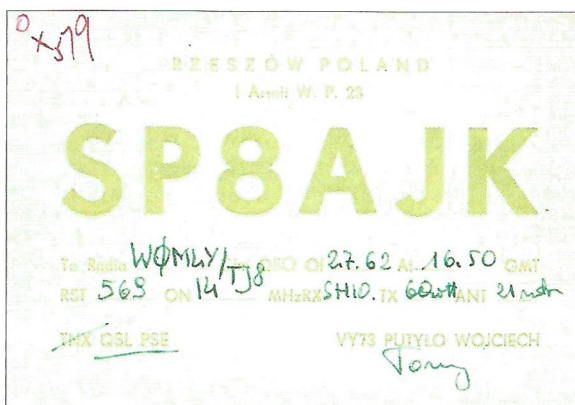
W 1967 r. byłem drugi w klasyfikacji europejskiej zawodów HK Test 1967. Puchar za zajęcie I m. w świecie 1969 w tych zawodach odbierałem w ambasadzie HK w Warszawie. Najlepszym ze stacji polskich w zawodach WWDXC (all band) byłem w latach 1965–1969, w pasmie 80 m w 1965 r. I m. w SP zdobyłem w IARU Championship 1985. W 1990 r. zostałem najlepszym zawodnikiem w świecie w zawodach CQAA CW w paśmie 3,5 MHz. W 1964 r. okazałem się najlepszym telegrafistą w zawodach WAEDC, a w 1967 i 1969 zająłem I miejsce w części fonicznej tych zawodów.

Na tym zaczynał SP8AJK w 1961 roku

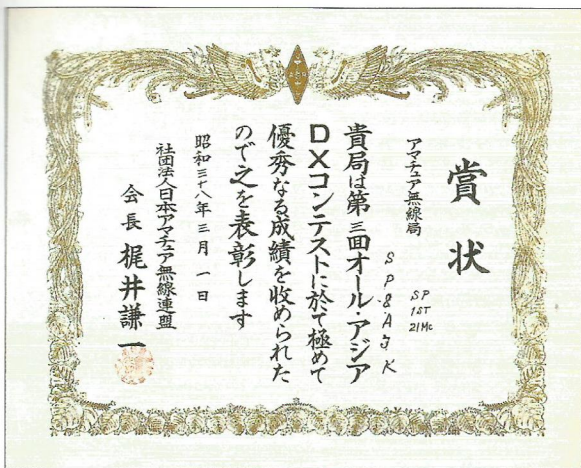
Start na SSB

Pierwsza QSL – 1962

Na SSB i 200 W w latach 70.

Dyplom CQ-AA

Red.: Opowiedz proszę o swojej pracy społecznej w PZK czy LOK.

SP8AJK: Do stanu wojennego byłem członkiem LOK. Należałem do klubu SP8KAR w Rzeszowie i byłem w nim operatorem odpowiedzialnym radiostacji – kierownikiem radiostacji. Byłem też wiceprezesem zarządu tego klubu. W klubie zajmowałem się szkoleniem młodych adeptów krótkofalarstwa.

Od 1961 r. jestem członkiem PZK. Często korzystałem z wiedzy konstruktorskiej mieszkającego w pobliżu Eugeniusza SP8AAH, który w latach sześćdziesiątych był sekretarzem OT PZK. W drodze rewanżu pomagałem mu w pracach biura QSL, które prowadził też czasowo SP8AJJ, a następnie zostałem i jestem do dzisiaj QSL Managrem.

Byłem też członkiem zarządu, członkiem Oddziałowej Komisji Eterowej. W latach osiemdziesiątych byłem członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w służbie radioamatorskiej.

Red.: Jesteś wysoko cenionym krótkofalowcem. Pochwalisz się swoimi odznaczeniami?

SP8AJK: Za bogatą działalność organizacyjną w LOK i PZK oraz sportową wyróżniony zostałem: Srebrnym Krzyżem Zasługi (1968), Srebrnym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju (1970) Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju, Złotą Odznaką Zasłużony Pracownik Łączności (1978), Honorową Odznaką PZK (nr 367-1994), Złotą Odznaką Honorową PZK (nr 082/Z-2013), Złotą Odznaką Zasłużony Działacz LOK (1970), Srebrną Odznaką Zasłużony Działacz LOK (1968). Zasłużony Dla Województwa Rzeszowskiego (1982).

Red.: Czy jako długoletni QSL Manager, możesz dać jakieś rady początkującym DX-manom?

SP8AJK: Jednym z problemów, z którymi spotyka się każdy DXujący krótkofalowiec, jest kwestia potwierdzania łączności kartami QSL wysyłanymi direct do korespondenta lub QSL managera danej stacji. Niejednokrotnie zdarza się, że potwierdzenia nie uzyskujemy. Nie zawsze jest to wina naszego korespondenta, czasami po prostu przesyłki są okradane. Warto pamiętać o tym i próbować się ustrzec przed tymi problemami albo przynajmniej je zminimalizować.

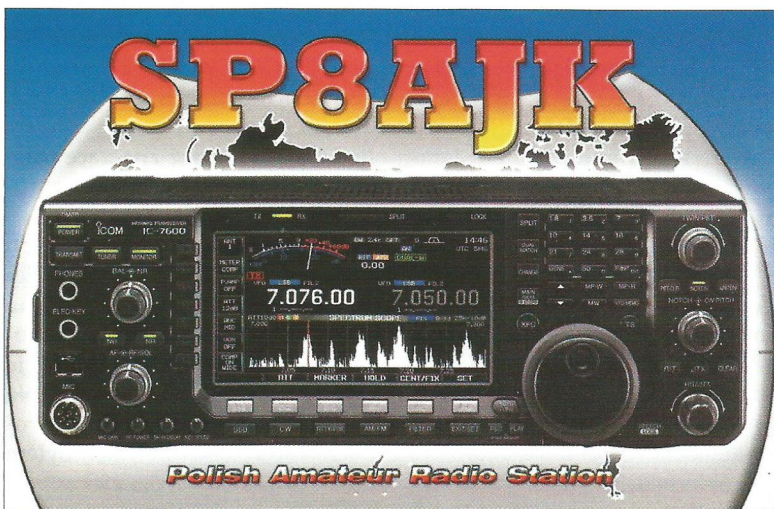
Ja staram się, gdzie tylko jest to możliwe, maksymalnie wykorzystać OQRS (Online QSL Request System). Zamawiam karty via buro lub direct w zależności od tego, jak ważna jest dla mnie karta QSL. W systemie tym realizuję opłaty i ewentualne dotacje do wypraw poprzez PayPal. Jak dotąd OQRS działa bardzo dobrze.

Jeśli jednak zachodzi konieczność wysłania QSL direct, stosuję następujące zasady:

- zaadresowana koperta zwrotna jest formatu C6 o wymiarach 114×162 mm

- koperta zewnętrzna to format B6 o wymiarach 125×176 mm
- pożądane jest, aby obie koperty miały wewnętrzny nadruk kolorowy jak najciemniejszy (mało efektywne prześwietlenie)
- przy podanych wymiarach kopert nie zachodzi konieczność składania koperty zwrotnej i załączników („macajew” ma utrudnione rozpoznanie zawartości)
- jako załączniki stosuję głównie „\$”, rzadko IRC, ale zawsze (jeśli to możliwe) zgodnie ze wskazówkami korespondenta
- słabym punktem kopert jest klejenie, więc stosuję dodatkowe wzmocnienie dyskretną taśmą klejącą, a do krajów sąsiednich na wschodzie i południowym wschodzie wysyłam listy jako polecane

Red.: Które z łączności dały Ci największą satysfakcję?

SP8AJK
 "Tony" Wojciech Putyło, Nowowiejska 8, 35-326 Rzeszów, Poland

SP8A: KRM-01 LOG: KOT0AA
 member SPDXC, CHC, DMC
 DXCC Honor Roll # 1

TRX: ICOM-7600
 ANT: SPIDER BEAM, 1WV V-DIPOLES
 MIC: HEIL PRO-SET PLUS
 POWER: ACOM 1000

TO RADIO

DATE			UNIVERSAL TIME UTC	FREQUENCY MHz	2-WAY QSO IN	SIGNAL REPORT		
D	M	Y				R	S	T

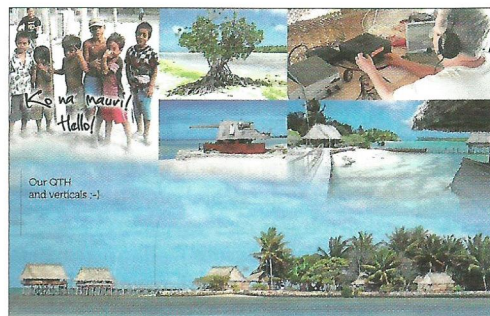
● TNX QSL ● PSE QSL Vy 73's Tony

SP8AJK: Z pewnością były to łączności z głowami państw. Rozmawiałem m.in. z nieżyjącym już królem Jordanii, Husseinem I. Miałem też nasłuch rozmowy prowadzonej przez amerykańskiego senatora Barry'ego Goldwatera, który w 1964 r. był kandydatem republikanów w wyborach prezydenckich. Miałem też łączność z królem Hiszpanii Juan Carlosem, którą mam potwierdzoną na karcie QSL. Uzyskanie łączności z tak znanym krótkofalowcem, jak Juan Carlos, nie było sprawą prostą. Musiałem „pokonać” liczną konkurencję w postaci innych radioamatorów.

Red.: Czy teraz będąc na emeryturze też jesteś aktywny na pasmach i polujesz na DX-y?

SP8AJK: Jestem aktywny, mam dostęp do radia w ciągu dnia. Szkoda że nastał okres kiepskiej propagacji i nieraz usłyszenie ciekawej stacji jest problemem. Obecnie moja lokalizacja jest już prawie w centrum miasta i to też sprawia określone problemy (zastana przez wysoką zabudowę).

W 2017 roku uruchomiłem się na nowej emisji FT-8. Jest to adaptowana dla fal krótkich emisja wykorzystywana dotychczas do łączności na bardzo krótkich falach i umożliwiająca odbieranie bardzo słabych sygnałów, często niesłyszalnych dla ucha. W ciągu

Confirming QSO with: **SP8AJK**

To radio: **SP8AJK**

March 1-16, 2011

OPERATED BY: SP5DGR Jacek Kubiak (T30RH) SP5EAG Jacek Marcewski (T30AC)

EQUIPMENT: 2x KS 2x 600W power amplifiers 10m and 12m Spiderbeam poles CP5 multiband vert. dipole by SP7DGR

LOCATION: Western Kiribati, Abatao, Tarawa Atoll IOTA: OC-017 • GRID: R361n 1°23'53.99" N • 173°7'5.39" E

Log table:

Date	UTC	Band	Mode	RST
2011-03-03	0715	20M	RTTY	599
2011-03-15	2025	20M	RTTY	599

Logos: DXpedition, Spiderbeam, Top Band DX Club, QSL by SP8AJK

We would like to thank SP7DGR and SP5EAW for their extraordinary help to organise & running well our DXpedition.

niespełna dwóch lat nawiązałem kontakt z ponad 200 krajami.

Red.: Jakie widzisz problemy w dzisiejszym rozwoju krótkofalarstwa?

SP8AJK: Problemem jest napływ nowych entuzjastów tego sportu. Jest to ciekawa, ale nie łatwa dyscyplina. Np. indywidualna nauka alfabetu Morse'a jest bardzo trudna. Organizacja nauki dla kilku osobowej grupy prowadzona społecznie jest ograniczona możliwościami lokalowymi – finanse. Działamy w PZK społecznie i na ile pozwalają nam nasze skromne środki pochodzące ze składek członkowskich.

Red.: Dziękuję za rozmowę i życzę dużo zdrowia oraz dalszych osiągnięć w krótkofalarskim hobby.

SP8AJK: Również dziękuję i pozdrawiam czytelników „Świata Radio”.

Z Wojciechem SP8AJK rozmawiał Andrzej SP5AHT

Funafuti, Tuvalu (OC-015)

T2AQ T2QR

OP: Jacek SP5EAG OP: Marek SP7DGR

T2QR confirms 2-Way QSO with: **SP8AJK**

Date	UTC	Band	Mode	RST
2017-03-17	08:53	20M	RTTY	600

Tox QSL 73, Marek SP7DGR

Logos: Spiderbeam, QSL, CQDX, smart1, praca.pl

Individual sponsors: DUBOK, DUBOK, DUBMAN, DUBOK, HOVING, METEM, W3ASH, KETWISOSTW, KCBVQ, KX7L, Marta Sierdrowicz & Janusz Zabrowak, NIKEL, PAULUS, SOTB, OSKAR, SP3JUZ, SP5DGR, SP5EL, SP5DZ, SP5ELA, SP5ES, SP5DGM, SP5EAL & SP5CFC, SP5DGM, SP5DGL & SP5EAL, SP5EAL, SP5SP, SP5AK, SP5MP, SP5PT, SP5RP, W3ASH.

Special thanks to: John KX7L (assistance in logistical), Krzysztof SP5DGM (technical assistance), Paweł SP7SP (10W PA), Tom SP5UAF (QSL design).

QSL via SP7DGR Website: <http://tuvalu.sp7dgr.pl/>

9N7XW

Confirming our QSO / your SWL report

To radio: **SP8AJK** Via: **6, # 18**

D/M/Y	UTC	Band	2-way	RST
17/10/16	6:34	40M	RTTY	599
18/10/16	9:18	40M	RTTY	599
27/10/16	12:44	20M	RTTY	599

QTH Changu Narayan
Kaitiaramdu Valley
Nepal
Zone 22
op. Kazimierz Animiucki SP8AXW

Equipment: Elecraft K3, linear KPA500, antenna Spiderbeam and wires.

Thank you for contact and 73

751
for

www.coolqr.com

Stanowisko operatorskie w 2018 roku